

สังเคราะห์งานวิจัย

ฉบับที่ 12 ประจำ เดือนธันวาคม 2568

อาจารย์สมปอง มุลมณี
คณะครุศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่าน โดยฉบับนี้เป็นงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการทอเสื้อก ด้วยนวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มสตรีทอเสื้อกเสมีดงาม หมู่ที่ 10 เป็นผลงานวิจัยของอาจารย์สมปอง มุลมณี และอาจารย์ ดร.สุพัตรา รักชาสนธิ์ สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนวิจัย ปีงบประมาณ 2567 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวความคิดการพัฒนาเครื่องทอเสื้อก โดยพัฒนาที่ทอเสื้อก เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกกลุ่มทอเสื้อกบ้านเสมีดงาม หมู่ที่ 10 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุผู้ทอเสื้อก ที่เกิดจากระบบการทอเสื้อก ในขั้นตอนของการทอเสื้อกด้วยเครื่องทอ และเพื่อพัฒนานวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ที่ช่วยลดความเสี่ยงทางสุขภาพที่เกิดจากการปฏิบัติงานในกระบวนการทอเสื้อก ในขั้นตอนของการทอเสื้อกด้วยเครื่องทอ ของกลุ่มผู้สูงอายุผู้ทอเสื้อก

วิธีดำเนินการวิจัยได้กำหนดกระบวนการวิจัย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จัดการสัมมนากลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมปัญหา ที่เกิดจากระบบการทอเสื้อกด้วยเครื่องทอเพื่อวิเคราะห์รวบรวมปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุผู้ทอเสื้อก ที่เกิดจากระบบการทอเสื้อก ในขั้นตอนของการทอเสื้อกด้วยเครื่องทอ

ภาพที่ 1 กระบวนการวิจัยขั้นตอนที่ 1 รวบรวมปัญหาสุขภาพ

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มรภ รำไพพรรณี

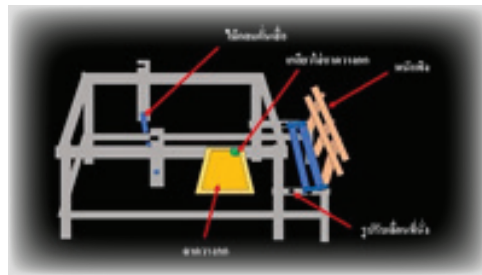

039-319-111 ต่อ 10800
086-440-2639

research_rbru2010
@rbru.ac.th

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสุขภาพที่เกิดจากกระบวนการทอเสื้ออกของกลุ่มผู้สูงอายุชุมชนเสม็ดงามหมู่ที่ 10 มีสาเหตุหลักมาจากเครื่องมือทอเสื้ออก ซึ่งที่ทอเสื้อที่มีลักษณะเตี้ย ส่งผลให้ผู้ทอเสื้อต้องก้มตัวทอเสื้อเป็นระยะเวลานาน อันทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ อาทิเช่น อาการปวดหลังเรื้อรัง ปวดเมื่อย คอ แขน ขา การصابริเวณขาอันเกิดจากการนั่งพับขาเป็นเวลานาน ฯลฯ ดังนั้นการพัฒนาระบบการทอเสื้อเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ จึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนานวัตกรรมเครื่องทอเสื้อ อันได้แก่ ที่ทอเสื้อให้มีลักษณะที่ปรับเปลี่ยนท่าทางการนั่งให้สามารถนั่งหลังตรงได้ โดยผู้ทอเสื้อไม่ต้องก้มและโน้มตัวไปด้านหน้ามากเหมือนเดิม ตลอดจนไม่ต้องนั่งพับขาเป็นเวลานาน

ภาพที่ 2 กระบวนการออกแบบที่ทอเสื้อด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม

ผลการประเมินคุณภาพของการใช้เครื่องทอเสื้ออกเพื่อสุขภาพ พบว่า มีค่าคะแนนการประเมินคุณภาพการใช้งานรวม 4.73 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.6 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้เครื่องทอเสื้ออกเพื่อสุขภาพ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมด้านความเหมาะสมของโครงสร้างอยู่ในระดับพอใจมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านประโยชน์และประสิทธิภาพการใช้งานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใจมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 4.89 และด้านประโยชน์ที่ได้รับในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ย 5.00 และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้เครื่องทอเสื้ออกเพื่อสุขภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใจมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 4.88

ภาพที่ 3 เครื่องทอเส้นที่ได้จากการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหการนั่งที่ต้องก้มโน้มตัว

นอกเหนือจากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีแนวคิดหรือข้อเสนอแนะ คือให้มีการศึกษาพัฒนานวัตกรรมอื่นที่เกี่ยวกับกระบวนการทอเส้นทอ เช่น การทอเส้นเพื่อแปรรูป การพัฒนาเครื่องมือการทอเส้น เช่น การศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาการทอเส้นทอจากกลุ่มผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ที่กำลังกว้างขวางขึ้น ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นเพียงบางส่วนในการพัฒนากระบวนการทอเส้นทอจากจินตนาการ ของชุมชนเสด็จงาม ให้สามารถดำรงอยู่ในฐานะมรดกทางภูมิปัญญาของชุมชนและอัตลักษณ์ของชุมชนต่อไป

ข้อมูลจาก

อาจารย์สมปอง มุลมณี หัวหน้าโครงการวิจัย
 หมายเลขติดต่อ 094-9625352
 อาจารย์ ดร.สุพัตรา รักขาสันต์ ผู้ร่วมวิจัย
 สาขาวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี